

ผลงานลำดับที่ 3

เรื่อง

คณะกรรมการสวัสดิการแรงงานกับการมีส่วนร่วมในการ
พัฒนาองค์กร

โดย

นางกัลยาลักษณ์ โอภาสานนท์

ผู้ขอรับการประเมินในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

(นักวิชาการแรงงาน 9 ชข.)

ตำแหน่งเลขที่ 8

ห้องสมุดกระทรวงแรงงาน

112.05.6

12252

ก400ค

คณะกรรมการสวัสดิการแรง

2551

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

กระทรวงแรงงาน

(ก)

คำนำ

พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 หมวด 7 ว่าด้วยเรื่อง สวัสดิการ ตามมาตรา 96 กำหนดให้คณะกรรมการสวัสดิการในสถานประกอบกิจการเป็นองค์กรของ ลูกจ้าง ซึ่งได้รับเลือกตั้งในสถานประกอบกิจการ เพื่อเป็นตัวแทนของลูกจ้างในการ ร่วมปรึกษาหารือกับนายจ้างเพื่อจัดสวัสดิการให้แก่ลูกจ้าง ซึ่งตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย กำหนดให้มีคณะกรรมการสวัสดิการในสถานประกอบกิจการเพื่อเป็นการส่งเสริมระบบ ทวิภาคี ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้ลูกจ้างได้มีปรึกษาหารือกับนายจ้างในการจัดสวัสดิการ อื่น ๆ ที่นอกเหนือจากกฎหมายกำหนดได้อย่างเหมาะสมแก่ประเภทกิจการ โดยมีรูปแบบ เป็นการหารือร่วมกันระหว่างฝ่ายนายจ้างและฝ่ายลูกจ้าง ซึ่งกฎหมายใช้บังคับในสถาน ประกอบกิจการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 50 คนขึ้นไป

แต่ในทางปฏิบัติ การจัดตั้งและการดำเนินงานของคณะกรรมการ สวัสดิการในสถานประกอบกิจการ มีปัญหาและอุปสรรคมากมาย การปฏิบัติตาม ข้อกำหนดของกฎหมาย สถานประกอบกิจการไม่สามารถกระทำได้ในหลายเรื่อง เอกสารฉบับนี้ จึงได้นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคในการ จัดตั้งและการดำเนินงานของคณะกรรมการสวัสดิการในสถานประกอบกิจการ ซึ่งอาจ เกิดจากสภาพเศรษฐกิจของนายจ้าง การขาดความร่วมมือจากลูกจ้างในการดำเนินการ หรือสถานประกอบกิจการขาดการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งได้เสนอแนะ ความคิดเห็นและแนวทางในการแก้ไขปัญหากลุ่มผู้เกี่ยวข้อง หรือผู้มีส่วนร่วมต่อไป ซึ่งผู้ขอรับการประเมินหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารผลงานนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจ

(๗)

บทคัดย่อ

จากการปฏิบัติงานและประสบการณ์ด้านแรงงานของผู้ขอรับการประเมินผลงานทางวิชาการ โดยเฉพาะในเรื่องการส่งเสริมการจัดตั้งคณะกรรมการสวัสดิการในสถานประกอบกิจการนั้น พบว่ามีสถานประกอบกิจการในจังหวัดฉะเชิงเทราจำนวนหลายแห่งที่ประสบปัญหาในการปฏิบัติตามกฎหมายในเรื่องการจัดตั้งและการดำเนินงานของคณะกรรมการสวัสดิการในสถานประกอบกิจการ นายจ้าง และลูกจ้าง ขาดความรู้ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตน ขาดแรงกระตุ้น ขาดจิตสำนึก และคุณธรรมในการยอมรับและการนำไปปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย รวมไปถึงพนักงานตรวจแรงงานยังขาดความรู้ ความเข้าใจ ขาดทักษะในการปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมการจัดตั้งคณะกรรมการสวัสดิการในสถานประกอบกิจการ ประกอบกับพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 มีผลบังคับใช้นับตั้งแต่วันที่ 19 สิงหาคม 2541 ซึ่งนายจ้างมีหน้าที่ในการดำเนินการให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการสวัสดิการในสถานประกอบกิจการ และกำกับดูแลการดำเนินงานของคณะกรรมการสวัสดิการในสถานประกอบกิจการให้เป็นไปอย่างถูกต้องตามข้อกำหนดของกฎหมาย ซึ่งต้องใช้ระยะเวลาและงบประมาณในการดำเนินการดังกล่าวจำนวนไม่น้อย

ผู้ขอรับการประเมิน จึงได้จัดทำเอกสารนี้ขึ้นเพื่อศึกษาวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคในการจัดตั้งและการดำเนินงานของคณะกรรมการสวัสดิการในสถานประกอบกิจการ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการกับปัญหาและอุปสรรคในทางปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย รวมไปถึงการค้นหาเทคนิควิธีการที่จะทำให้เกิดความเข้าใจในสิทธิหน้าที่ของตน ไม่ว่าจะเป็นนายจ้าง ลูกจ้าง และเจ้าหน้าที่ของรัฐ สามารถปฏิบัติงานได้บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งและการดำเนินงานของคณะกรรมการสวัสดิการในสถานประกอบกิจการ เพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมาย

(ก)

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	(ก)
บทคัดย่อ	(ข)
สารบัญ	(ค)
บทที่ 1	บทนำ
	- ความเป็นมา 1
	- วัตถุประสงค์ของการศึกษา 1
	- ขอบเขตของการศึกษา 2
	- ผลที่คาดว่าจะได้รับ 2
	- นิยามศัพท์ 2
บทที่ 2	ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสวัสดิการแรงงาน
	- ความหมายของสวัสดิการแรงงาน 4
	- ทฤษฎีพื้นฐานด้านสวัสดิการแรงงาน 6
	- หลักทั่วไปในการกำหนดสวัสดิการแรงงาน 8
	- ประเภทและชนิดของสวัสดิการแรงงาน 11
บทที่ 3	กฎหมายที่เกี่ยวข้องและแนวปฏิบัติของคณะกรรมการสวัสดิการใน สถานประกอบการ
	- พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 หมวด 7 สวัสดิการแรงงาน 14
	- ประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการในการเลือกตั้งคณะกรรมการ สวัสดิการแรงงานในสถานประกอบการ 16

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
- โครงสร้างคณะกรรมการสวัสดิการแรงงาน	21
- ขั้นตอนการเลือกตั้งคณะกรรมการสวัสดิการแรงงาน	22
- แนวทางการดำเนินงานของคณะกรรมการสวัสดิการแรงงาน	23
- อำนาจหน้าที่และบทบาทของคณะกรรมการสวัสดิการแรงงาน	25
- หน้าที่ของนายจ้างเกี่ยวกับการเลือกตั้งคณะกรรมการ สวัสดิการแรงงาน	26
- หน้าที่ที่ความรับผิดชอบตามกฎหมายของนายจ้างต่อ คณะกรรมการสวัสดิการแรงงาน	27
- บทบาทหน้าที่ของนายจ้างที่พึงมีต่อคณะกรรมการ สวัสดิการแรงงาน	28
- หน้าที่ของนายจ้างเกี่ยวกับสวัสดิการแรงงานตามกฎหมาย	29
บทที่ 4 ปัญหาอุปสรรคในการจัดตั้งคณะกรรมการสวัสดิการแรงงานดำเนินการ	
- ข้อมูลการจัดตั้งคณะกรรมการสวัสดิการแรงงาน	31
- ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการด้านสวัสดิการแรงงาน	47
บทที่ 5 บทสรุป	
- ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข	52
- ประโยชน์ที่ได้รับ	56
บรรณานุกรม	60
ภาคผนวก	